DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)
den 17 januari 2002 *

I mål C-423/00,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. zur Hausen, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Konungariket Belgien, företrätt av C. Pochet, i egenskap av ombud,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (EGT L 10, 1997, s. 13), genom att inte anta alla de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet och under alla förhållanden genom att inte överlämna texterna till dessa bestämmelser till kommissionen,

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden N. Colneric samt domarna R. Schintgen (referent) och V. Skouris,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 11 oktober 2001 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 16 november 2000, med stöd av artikel 226 EG väckt talan om fastställelse av att Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (EGT L 10, 1997, s. 13), genom att inte anta alla de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet och under alla förhållanden genom att inte överlämna texterna till dessa bestämmelser till kommissionen.

2 Enligt artikel 24.1 första stycket i direktiv 96/82 skulle medlemsstaterna anta de lagar och andra författningar som var nödvändiga för att följa direktivet senast 24 månader efter dess ikraftträdande och genast underrätta kommissionen om detta.

3 Enligt artikel 25 i direktiv 96/82 trädde detta direktiv i kraft den tjugonde dagen efter det att det hade offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Eftersom direktivet offentliggjordes på detta sätt den 14 januari 1997, trädde det i kraft den 3 februari samma år, och den frist som föreskrivs i artikel 24.1 första stycket i direktivet löpte ut den 3 februari 1999.

4 Eftersom kommissionen när fristen löpte ut inte hade underrättats om de bestämmelser som Konungariket Belgien hade antagit för att följa direktiv 96/82 och eftersom kommissionen inte heller hade någon annan information som gjorde det möjligt för den att dra slutsatsen att denna medlemsstat hade antagit de bestämmelser som var nödvändiga för att följa detta, ansåg kommissionen att Konungariket Belgien hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt detta direktiv. Genom skrivelse av den 20 augusti 1999 anmodade kommissionen därför den belgiska regeringen att inkomma med yttrande inom två månader.

5 Eftersom den belgiska regeringens svar på denna formella underrättelse inte var tillfredsställande enligt kommissionen, riktade denna den 21 januari 2000 ett motiverat yttrande till Konungariket Belgien och uppmanade denna stat att inom två månader från delgivningen av det motiverade yttrandet vidta de åtgärder som var nödvändiga för att uppfylla skyldigheterna enligt direktiv 96/82.

6 Som svar på det motiverade yttrandet översände de belgiska myndigheterna genom skrivelse av den 5 april 2000 till kommissionen ett ställningstagande av den vallonska regeringen och angav att svaren från förbundsmyndigheterna samt från regionen Flandern och huvudstadsregionen Bryssel genast skulle sändas till kommissionen.

7 I sitt ställningstagande underrättade den vallonska regeringen kommissionen om att det vallonska parlamentet hade godkänt ett samarbetsavtal mellan förbundsstaten, regionerna Flandern och Vallonien samt huvudstadsregionen Bryssel om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (nedan kallat samarbetsavtalet), som syftade till att direktivet skulle införlivas med belgisk rätt och som omedelbart skulle offentliggöras i *Moniteur belge* och översändas till kommissionen.

8 Genom skrivelse av den 6 juli 2000 översände de belgiska myndigheterna till kommissionen den flamländska miljö- och jordbruksministerns ställningstagande, i vilket denne hänvisade till samarbetsavtalet och redogjorde för skälen till att detta avtal ansågs säkerställa ett införlivande av direktiv 96/82. I detta ställningstagande angavs dessutom att detta avtal inte skulle få någon verkan förrän det godkänts av de fyra avtalsparterna samt att godkännandeförfarandena hade avslutats eller var nära att avslutas i de tre regionerna och på förbundsnivå.

9 Genom skrivelse av den 26 september 2000 översände de belgiska myndigheterna till kommissionen det flamländska parlamentets lag av den 17 juli 2000 om godkännande av samarbetsavtalet, såsom det offentliggjorts i *Moniteur belge* av den 11 augusti 2000.

10 Eftersom kommissionen ansåg att den belgiska regeringen inte hade underrättat kommissionen om alla de åtgärder för att godkänna samarbetsavtalet som var nödvändiga för att säkerställa att direktiv 96/82 införlivades med belgisk rätt, väckte kommissionen förevarande talan.

11 Konungariket Belgien har inte bestritt att alla åtgärder som är nödvändiga för att införliva direktiv 96/82 med nationell rätt inte antogs inom den föreskrivna fristen. I sitt svaromål har Konungariket Belgien endast angett att enligt en

särskild lag av den 8 augusti 1980 om institutionella reformer var det för detta införlivande nödvändigt att ingå samarbetsavtalet, som emellertid skulle träda i kraft först sedan samtliga parter hade godkänt detta.

12 Konungariket Belgien har dessutom anfört att detta samarbetsavtal, vilket godkändes den 16 december 1999 av regionen Vallonien, den 17 juli 2000 av regionen Flandern och den 20 juli 2000 av huvudstadsregionen Bryssel, var föremål för ett förslag till lag om godkännande, vilket antogs av senaten den 15 mars 2001 och översändes till deputeradekammaren redan påföljande dag.

13 Genom skrivelse av den 19 juni 2001 underrättade Konungariket Belgien domstolen om att en lag av den 22 maj 2001 om godkännande av samarbetsavtalet av den 21 juni 1999 mellan förbundsstaten, regionerna Flandern och Vallonien samt huvudstadsregionen Bryssel om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (*Moniteur belge* av den 16 juni 2001, s. 20783) hade offentliggjorts.

14 Det skall erinras om att enligt fast rättspraxis skall förekomsten av ett fördragsbrott bedömas mot bakgrund av den situation som rådde i medlemsstaten vid utgången av den frist som har angivits i det motiverade yttrandet och att domstolen inte skall beakta senare förändringar (se särskilt dom av den 12 december 2000 i mål C-435/99, kommissionen mot Portugal, REG 2000, s. I-11179, punkt 16, och av den 11 oktober 2001 i mål C-111/00, kommissionen mot Österrike, REG 2001, s. I-7555, punkt 13).

15 Det står emellertid klart att Konungariket Belgien inte hade vidtagit de åtgärder som var nödvändiga för att införliva direktiv 96/82 med nationell rätt innan den frist om två månader som angivits i det motiverade yttrandet löpte ut.

16 För övrigt har domstolen vid upprepade tillfällen fastställt att en medlemsstat inte kan åberopa bestämmelser, praxis eller förhållanden i sin interna rättsordning, inbegripet sådana situationer som följer av dess federala organisation, som grund för att underlåta att uppfylla skyldigheter och iaktta frister som föreskrivs i ett direktiv (se särskilt dom av den 6 juli 2000 i mål C-236/99, kommissionen mot Belgien, REG 2000, s. I-5657, punkt 23, och domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Österrike, punkt 12).

17 Vid dessa förhållanden skall kommissionens talan anses välgrundad.

18 Det skall följaktligen fastställas att Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktiv 96/82 genom att inte inom den föreskrivna fristen anta alla de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

Rättegångskostnader

19 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att svaranden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Belgien har tappat målet, skall denna stat ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

följande dom:

1) **Konungariket Belgien har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/82/EG av den 9 december 1996 om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår, genom att inte inom den föreskrivna fristen anta alla de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.**

2) **Konungariket Belgien skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Colneric Schintgen Skouris

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 januari 2002.

R. Grass

Justitiesekreterare

N. Colneric

Ordförande på andra avdelningen